

Název opatření:

Město přátelské dětem – bezpečný a samostatný pohyb dětí ve městě

Využívání veřejného prostoru dětmi. Zdroj: Eva Štěřbová

Popis opatření:

„Když je město bezpečné a přívětivé pro děti, je bezpečné a přívětivé pro všechny.“ Enrique Peñalosa. Starosta Bogoty.

Město přátelské dětem vytváří veřejný prostor, ve kterém se děti mohou **bezpečně, samostatně a přirozeně pohybovat**, setkávat se, hrát si a účastnit se života města. Nejde pouze o budování dětských hřišť, ale o celkové uspořádání ulic, veřejných prostranství a dopravního systému s ohledem na potřeby dětí.

Důležitým principem je možnost dítěte **bezpečně dojít nebo dojet na kole či koloběžce do školy, za kamarády, na sport, do knihovny nebo do parku**, aniž by bylo při každé cestě závislé na doprovodu dospělého a přepravě automobilem.

Opatření proto zahrnuje zejména bezpečné a souvislé pěší a cyklistické trasy, zklidňování automobilové dopravy, bezpečné přecházení, kvalitní prostor před školami, dostatek zeleně a stínu, místa k odpočinku a hře a dobrou dostupnost veřejné dopravy.

Významnou součástí je také **zapojování dětí do plánování města**. Děti mohou prostřednictvím mapování, procházek, dotazníků, workshopů nebo školních parlamentů upozorňovat na místa, kde se necítí bezpečně, a navrhnout změny.

V čem opatření městu a jeho obyvatelům pomáhá:

Město přátelské dětem podporuje **samostatnost dětí a jejich schopnost orientovat se ve veřejném prostoru**. Bezpečnější ulice umožňují rodičům postupně omezovat vození dětí autem, což může snížit množství automobilové dopravy zejména v okolí škol.

Bezpečné pěší a cyklistické prostředí zároveň podporuje každodenní pohyb dětí, jejich kontakt s vrstevníky a vztah k místu, kde žijí. Opatření zaměřená na děti přitom zpravidla prospívají i dalším skupinám obyvatel – seniorům, lidem s omezenou schopností pohybu, rodičům s kočárky i chodcům obecně.

Foto: Spolupráce dětí. Zdroj: UJEP, 2026

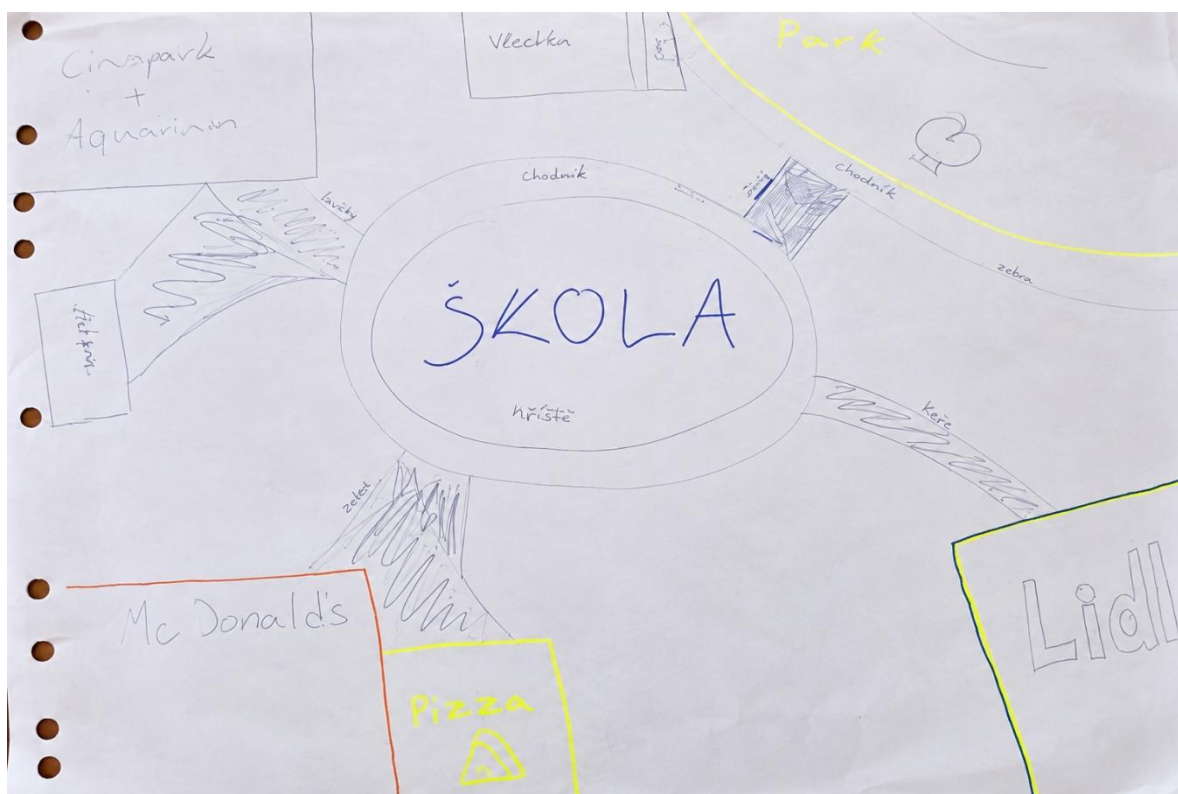
Základní princip lze shrnout jednoduše: město, ve kterém se může bezpečně a samostatně pohybovat dítě, je příjemnější a bezpečnější pro všechny.

Inovační aspekty – kontext SMART City:

Koncept propojuje **dopravní plánování, urbanismus, veřejný prostor, zdraví a participaci dětí**. SMART přístup nemusí znamenat pouze využití technologií. Důležitá je především práce s daty a potřebami skutečných uživatelů města.

Město může například mapovat trasy dětí do škol, identifikovat nebezpečná místa, sledovat intenzitu a rychlost automobilové dopravy nebo využívat anonymizované mapové podněty od dětí a rodičů. Změny lze nejprve vyzkoušet pomocí **dočasných a nízkonákladových zásahů – taktického urbanismu – a následně vyhodnotit jejich dopad**.

Zajímavým prvkem je participativní plánování „**očima dítěte**“. Děti se nestávají pouze příjemci opatření, ale také zdrojem informací a spoluautory řešení.

Jak by mělo vypadat okolí školy ZŠ Palachova? Odpověď očima dětí. Zdroj: UJEP, 2026

Příklady dobré praxe:

Za významný mezinárodní rámec lze považovat iniciativu [UNICEF Child Friendly Cities Initiative](#), která podporuje města v systematickém zapojování práv, potřeb a názorů dětí do místního rozhodování.

Inspirativní je také přístup [Barcelona – Protecting Schools](#), kde jsou prostory před školami postupně proměňovány tak, aby nabízely více prostoru dětem, pěším a zeleni a méně prostoru automobilové dopravě.

V českém prostředí lze využít zkušenosti programu [Bezpečné cesty do školy organizace Pěšky městem](#). Děti společně s rodiči a školou mapují své cesty a problematická místa a výsledky následně slouží jako podklad pro návrhy dopravních a urbanistických opatření.

[WHO zaměřené na zdravé městské prostředí a aktivní mobilitu](#) a zahraniční metodiky věnované konceptům *Child-Friendly Cities* a *Cities for Children*.